

Schriftelijke vraag¹:

Vraagnummer: S-472 (20int00266)
Datum indiening: 16 januari 2020
Onderwerp: Banen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt
Naam indiener: Elbert Elbers

Aan de leden van het college van Burgemeester en Wethouders,

Inleiding/Aanleiding:

Hoe kan de participatiewet en de banenafpraak verbeterd worden? Hoe realiseren we de inclusieve arbeidsmarkt?

De landelijke afspraken om een flink aantal beschutte werkplekken te realiseren worden bij lange na niet gehaald: eind 2018 hadden dat er 4600 moeten zijn, terwijl het aantal gerealiseerde banen op 31 maart 2019 op 2867 lag. Dit blijft ook ver achter bij het aantal afgegeven indicaties, dat op 30 juni 2019 op 5289 lag. De mensen zijn er dus wel, maar toch lijkt het er sterk op dat de beoogde 6000 banen van eind december 2019 niet gehaald zijn.

49% van het aantal mensen in het doelgroepenregister heeft nog geen baan en 60% van de mensen op de wachtlijsten van de sociale werkvoorzieningen is nog zonder werk. De kans dat iemand een baan vindt, neemt volgens het SCP bovendien af naarmate de tijd verstrijkt.

Gelukkig zijn er ook positieve ontwikkelingen. Steeds meer werkgevers zijn sinds de invoering van de Participatiewet en de banenafpraak bereid om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werk te bieden. Doordat het vaak om tijdelijk werk gaat, is dit alleen niet voldoende om mensen aan duurzaam werk te helpen.

Wij vragen ons af wat Overbetuwe meer kan doen dan nu wordt gedaan. Om dit te kunnen beoordelen stellen wij onderstaande vragen:

Onze vragen:

Banenafpraak

1

Middels schriftelijke vragen kan een raadslid het college of de burgemeester om inlichtingen vragen. Deze inlichtingen kunnen zowel geagendeerde als niet geagendeerde punten betreffen. De gebruikelijke termijn om de vragen te beantwoorden is 30 dagen.

Schriftelijke vragen worden schriftelijk ingediend bij de voorzitter (en griffier) van de raad. Deze zorgt voor verzending naar de portefeuillehouder en verspreiding van het antwoord van de portefeuillehouder.

1. Hoeveel banen zijn er binnen de gemeente Overbetuwe gerealiseerd in het kader van de banenafspraken?
2. Hoeveel banen zijn dat bij de gemeentelijke organisatie?
3. Hoeveel van deze banen zijn tijdelijk en hoeveel zijn er vast?

Doelgroep jongeren buiten beeld (voorheen NUG-ers)

4. Heeft de gemeente zicht op de omvang van de doelgroep (voorheen de NUG-ers), die er niet in slaagt om zelfstandig aan het werk te komen, maar ook niet in aanmerking komt voor de banenafspraken?
5. Hoe is de leeftijdsopbouw van deze groep?
6. Wat wordt er wel gedaan om deze doelgroep te helpen met het verwerven van een plek op de arbeidsmarkt?

Gemeentelijke inkoop

7. Koopt de gemeente in bij een (eigen) werkvoorziening?
8. En koopt Overbetuwe alle diensten in, die daarvoor in aanmerking zouden kunnen komen?
9. Zo nee, welke diensten niet en waarom niet?

Sociaal verantwoord ondernemen

10. Doet de gemeente alleen zaken met bedrijven die een sociale onderneming zijn (zie hieronder voor de criteria)?²
11. Wordt social return on investment (ROI) altijd toegepast in de inkoopvoorwaarden?
12. Heeft de gemeente zicht op de bedrijven, die sociaal ondernemen (bedrijven die voldoen aan of voor een groot deel voldoen aan SROI, sociaal ondernemen, PSO-ladder³)? En op de slechte?
13. Kunnen we deze sociale ondernemingen, die voldoen aan SROI en MVO, met een speciaal daarvoor in het leven geroepen prijs in het zonnetje zetten? En zou zo'n prijs niet helpen om de minder sociale ondernemingen te stimuleren hun leven te beteren?
14. Wordt maatschappelijk verantwoord ondernemen en de PSO-ladder opgenomen in de vestigingsvoorwaarden voor ondernemingen in onze gemeente? Zo nee, kan dat alsnog gebeuren?
15. Worden sociale ondernemingen ondersteund door bijvoorbeeld leningen of met barter-overeenkomsten (waarbij partijen producten of diensten ruilen zonder betaling). Zo nee, kunnen we dit invoeren?

Gelieve hierop zo spoedig mogelijk een antwoord te geven,

² Een gemeente mag werken met voorbehouden opdrachten. Dit wordt ook wel inbesteden genoemd en mag bij ondernemingen, waar meer dan 30% van de werknemers een afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Grotere opdrachten kun je ook per perceel gunnen. Dit heet sociaal inkopen.

³ www.pso-ladder.nl. De PSO, ontwikkeld door TNO, is een landelijk en wetenschappelijk onderbouwd meetinstrument en keurmerk dat is uitgegroeid tot de norm voor sociaal ondernemen.

Ondertekening:

Elbert Elbers, PvdA.

Criteria⁴ sociale ontwikkelbedrijven

Dit zijn bedrijven:

- die tot doel hebben mensen met een vastgestelde arbeidsbeperking, die wel arbeidsvermogen hebben, te begeleiden naar en tijdens betaald werk (intern of extern);
- die mensen met een beperking vanuit de Participatiewet en uit het doelgroepenregister naar werk begeleiden, via (groeps)detachering of in een dienstverband met de reguliere werkgever;
- die beschut werk aanbieden (door middel van intern diverse werksoorten);
- die de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uitvoeren;
- die gericht zijn op het bieden van passend werk, rekening houdend met de mogelijkheden en beperkingen van de werknemer;
- die kennis hebben van de drie categorieën beperkingen: verstandelijke beperkingen, fysieke beperkingen en psychische aandoeningen (in huis of via samenwerkingsverbanden);
- waar mensen werken die als geen ander weten hoe je iemand naar en tijdens werk begeleidt;
- die een breed netwerk hebben van werkgevers waar zij mensen naartoe begeleiden;
- die expertise hebben op het gebied van jobcarving en analyse van bedrijfsprocessen om tot maatwerk voor de individuele werknemers te komen;
- die naast matching en begeleiding, gericht zijn op ontwikkeling van de werknemers, scholing moet mogelijk zijn;
- die dienen als springplank naar een volgende stap, gericht op zo regulier mogelijk werken;
- die ook voor de werknemers onder de Participatiewet dienen als vangnet wanneer dat nodig is, om vergelijkbaar aan hoe dit voor SW-werknemers is geregeld te voorkomen dat mensen na afloop van een detachering of tijdelijk contract opnieuw thuis komen te zitten;
- waar geen werken zonder loon plaatsvindt;
- waar geen participatieplaatsen worden ingezet van werknemers zonder beperking;
- waar de cao Participatiewet wordt toegepast voor mensen die beschut werken en voor mensen die worden gedetacheerd vanuit de Participatiewet en/of het doelgroepenregister.

Bovenstaande onderdelen zijn allemaal aanwezig in een sociaal ontwikkelbedrijf. Zolang dat niet het geval is, is sprake van een sociaal werkbedrijf, participatiebedrijf of leer-werkbedrijf, maar niet van een sociaal ontwikkelbedrijf, zoals beoogd door de FNV.

⁴ FNV, 21 september 2019 – de waarde van werk